



Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-09-01

Diarienummer N043-0133/23

Handläggare

Cassandra Larsson

Telefon: 031-368 08 07

E-post:

cassandra.larsson@demokratimedborgarservice.goteborg.se

Nämnden för demokrati och medborgarservice nominering av åtgärdsbehov till Göteborgs Stads klimatanpassningsplan

Förslag till beslut

I nämnden för demokrati och medborgarservice

1. Nämnden för demokrati och medborgarservice godkänner förvaltningens förslag till åtgärdsbehov till det fortsatta arbetet med Göteborgs Stads klimatanpassningsplan.
2. Nämnden för demokrati och medborgarservice återrapporterar förslag om åtgärdsbehov till det fortsatta arbetet med Göteborgs Stads klimatanpassningsplan till kommunstyrelsen.
3. Nämnden för demokrati och medborgarservice förklarar följande uppdrag från kommunfullmäktige genomfört: "Göteborgs Stads nämnder och styrelser får i uppdrag att analysera climateffekternas påverkan och konsekvenser för sin verksamhet, samt identifiera och nominera åtgärdsbehov till stadens kommande klimatanpassningsplan. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast kvartal 3 2023."

Sammanfattning

Den 26 januari 2023, § 17, beslutade Kommunfullmäktige ge stadens nämnder och styrelser i uppdrag *att analysera climateffekternas påverkan och konsekvenser för sin verksamhet, samt identifiera och nominera åtgärdsbehov till planen*. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast kvartal 3 2023.

Verksamheternas åtgärdsbedömningar ska ses som förslag till åtgärder som sammantaget utgör ett underlag för kommande steg *att prioritera åtgärder till planen*. Under ledning av kommunstyrelsen kommer ett sammanhållet arbete med åtgärderna genomföras under hösten 2023 för att få fram de åtgärder som är gemensamma och prioriterade för staden som helhet.

En övergripande utgångspunkt är att Göteborgs Stads verksamhet ska kunna fortsätta fungera även i ett förändrat klimat. Det innebär ett behov av att nämnden analyserar hur olika climateffekter kan påverka verksamheterna eller delar av denna, och vilka anpassningsåtgärder som eventuellt behöver vidtas. Klimatanpassning är det förebyggande arbetet för att minska negativa effekter av extrema väderhändelser till följd av att klimatet förändras.

Förvaltningen har identifierat åtgärder demokrati och medborgarservice behöver genomföra för nämndens verksamheter vid händelse av skyfall eller värmebölja.

Förvaltningen har inte identifierat några gemensamma åtgärdsbehov som ska nomineras till klimatanpassningsplanen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen gör bedömningen att extremväder som skyfall kan innebära kostnader för nämnden i form av att upprätta alternativa arbetsplatser. Behovet kan uppstå i det fall ett skyfall hindrar medarbetare och besökare att färdas till verksamheten.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen gör bedömningen att ett förändrat klimat och extremväder riskerar att påverka nämndens verksamheter. Genom arbetet med Göteborgs Stads klimatanpassningsplan har förvaltningen identifierat risker vid skyfall och värmebölja och därmed har nämnden blivit bättre rustade att hantera riskerna om de införlivas.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen gör bedömningen att medarbetarnas arbetsmiljö kan påverkas negativt vid ett extremväder som skyfall. Eftersom ett skyfall kan orsaka avbrott i vattenförsörjningen.

Avbrott i elnätet och göra att vissa verksamheter inte kan bedrivas i normal utsträckning vilket innebär en negativ påverkan på stadens service.

Bilagor

1. Protokollsutdrag från kommunfullmäktige daterat 2023-01-26, § 17
2. Klimatanpassningsplan för demokrati och medborgarservice daterad 2023-05-28

Ärendet

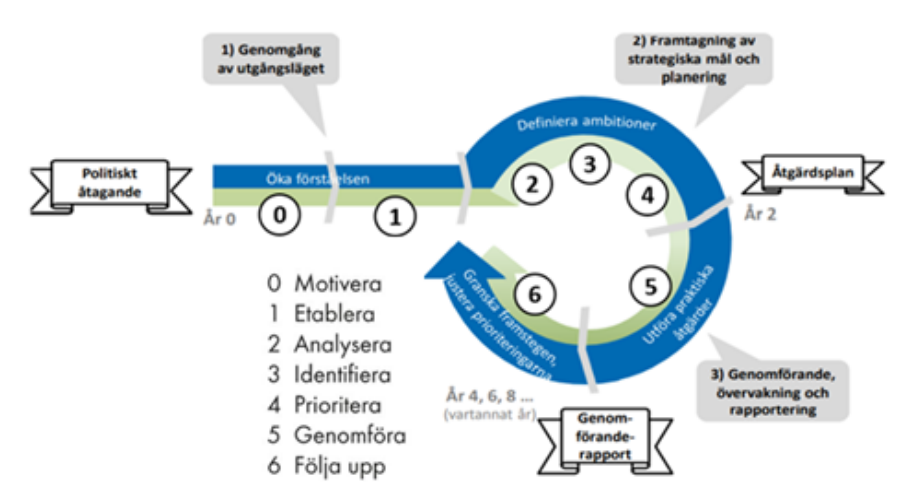
Nämnden ska godkänna förvaltningens förslag till åtgärdsplan för det fortsatta arbetet med Göteborgs Stads klimatanpassningsplan.

Förvaltningen har identifierat åtgärder som demokrati och medborgarservice behöver genomföra inom nämndens verksamheter vid skyfall och värmebölja.

Förvaltningen har inte identifierat några gemensamma åtgärdsbehov som ska nomineras till klimatanpassningsplanen.

Beskrivning av ärendet

I kommunfullmäktiges budget för 2022 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en klimatanpassningsplan för Göteborgs Stad. En genomgång av nuläget pekade på behov av ett övergripande och gemensamt anpassningsarbete. Göteborgs Stad saknade en heltäckande bild av åtgärdsbehovet ute i verksamheterna och därmed för staden som helhet. En snabb kunskapsutveckling inom området innebär också att det finns en reell risk att ”fel” och okoordinerade åtgärder tas fram och kan leda till ”missanpassningar”. Det klimatanpassningsarbete som redan pågår behöver fångas in och knytas till en samlad process för staden.



Utgångspunkten är därför en cyklisk process som gör det möjligt att löpande integrera ny kunskap, identifiera behov och hantera osäkerheter och förändrade förhållanden (se figur nedan). Processen innebär ett stegvist arbete med att *analysera riskerna, identifiera åtgärdsbehov, ta fram och besluta om prioriterade åtgärder, genomföra åtgärder, samt följa upp* och vid behov justera processen inför nästa cykel.

Klimatanpassningsplanen blir i denna process att likställa med *en åtgärdsplan* innehållande de insatser som kommunen behöver prioritera, besluta om och genomföra i ett successivt anpassningsarbete. Planen blir återkommande och kan justeras och utökas över tid i takt med att beslutade åtgärder genomförs och arbetet följs upp.

För att bedöma vilka insatser som behövs och var dessa gör mest nytta för helheten, behöver arbetet ske växelvis; ett analys- och bedömningsarbete ute i verksamheterna och en central samordning och prioritering av åtgärder under ledning av kommunstyrelsen.

Uppdrag till nämnder och styrelser i framttagande av planen

Klimatanpassningsarbetet behöver omfatta samtliga av Göteborgs Stads verksamheter inklusive Göteborgs Stad som fastighetsägare. Nämnder och styrelser behöver ta ett brett grepp i frågan och bedöma hur väl rustade de står för ett förändrat klimat utifrån de utmaningar det innebär för just deras verksamhet. Ytterst är anpassningsförmågan en kvalitetssäkring av verksamhetens uppdrag.

För att säkra framdrift i arbetet med planen beslutade kommunfullmäktige den 26 januari 2023, § 17, att ge Göteborgs Stads nämnder och styrelser i uppdrag *att analysera klimateffekternas påverkan och konsekvenser för sin verksamhet, samt identifiera och nominera åtgärdsbehov till planen*. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast kvartal 3 2023.

Verksamheternas åtgärdsbedömningar ska ses som förslag till åtgärder som sammantaget utgör ett underlag för kommande steg *att prioritera åtgärder till planen*. Under ledning av kommunstyrelsen kommer ett sammanhållet arbete med åtgärderna genomföras under hösten 2023 för att få fram de åtgärder som är gemensamma och prioriterade för Göteborgs Stad som helhet.

Uppdraget till nämnder och styrelser ska ses som startskott för ett aktivt och långsiktigt anpassningsarbete, ett arbete som behöver bedrivas verksamhetsnära och cykliskt och som succesivt byggs upp i och med framtagandet av planen och kommande planer.

Klimatanpassningsplanen kommer att återrapporteras till kommunfullmäktige senast kvartal 2 2024.

Förvaltningens genomförande

Utifrån tilldelat arbetsmaterial har förvaltningen genomfört en analys av hur klimateffekterna skyfall och värmebölja påverkar och vilka konsekvenser de kan få för nämndens uppdrag. Analysen går att ta del av i bilagan ”Klimatanpassningsplan för Demokrati och medborgarservice daterad 2023-05-28”.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har genomfört analyser för extremväder som skyfall och värmebölja. Förvaltningen har identifierat åtgärder som kan behöva ske i nämnden för demokrati och medborgarservices verksamheter. Förvaltningen har inte identifierat några gemensamma åtgärdsbehov att nominera till klimatanpassningsplanen.

Påverkan och konsekvenser vid skyfall

Nämndens verksamheter är inte belägna på särskilda utsatta geografiska områden som gör dem extra sårbara för skyfall.

Vid ett skyfall finns dock risken att medarbetarna inte kan ta sig till sin arbetsplats på grund av översvämning och att de därmed inte får tillgång till sina arbetsredskap som datorer med mera. Om personal inte kan ta sig till sin arbetsplats blir det inte möjligt för verksamheterna att ta emot besökare eller för besökarna att ta sig verksamheten.

Om ett skyfall orsakar avbrott i vattenförsörjningen kan det påverka arbetsmiljön negativt.

Vid avbrott i elnätet finns risk att flera verksamheter inte kan bedrivas i normal utsträckning, vilket innebär en negativ påverkan på Göteborgs Stads service.

Åtgärder och kostnader vid skyfall

För att minimera påverkan av ett skyfall kan nämnden upprätta alternativa platser där samhällsvägledning kan ges inom ramen för medborgarkontorens uppdrag. Medarbetare som har möjlighet att arbeta hemifrån kan skickas hem innan skyfallet tilltar och arbeta hemifrån om de tar med arbetsdatorerna hem.

Förvaltningen gör bedömningen att åtgärderna kan genomföras idag. En uppskattning av kostnaderna kan inte göras eftersom vi på förhand inte känner till vilka verksamheter som kan ha behov av en alternativ plats eller vilken tillgång som kommer finnas av alternativa platser.

Inget behov av samverkan eller samordning inom Göteborgs Stad bedöms behövas för att kunna genomföra dessa anpassningar.

Påverkan och konsekvenser vid värmebölja

Nämndens verksamheter är inte belägna på särskilda utsatta geografiska områden som gör dem extra sårbara för en värmebölja.

Vid en värmebölja kan kontaktcenter, medborgarkontoren och invånarguiderna få en annan typ av frågor från medborgarna. Nämnden har tidigare erfarenheter från när Göteborgs Stad införde eldningsförbud. Kontaktcenter besvarade då nya frågor om vad stadens invånare fick inte och fick göra i förhållande till eldningsförbudet. På goteborg.se publicerades annonser för att sprida information till stadens invånare.

Åtgärder och kostnader vid värmebölja

Vid en värmebölja kan större kommunikationskampanjer behöva ske om hur göteborgare ska bete sig i värmen.

Inget behov av ytterligare samverkan eller samordning inom Göteborgs Stad än den som sker idag bedöms föreligga.

Förvaltningen gör bedömningen att åtgärderna kan genomföras idag inom ramen för nämndens uppdrag och budget.

Eva Englund

Martin Jansson

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Ekonomi och internservice